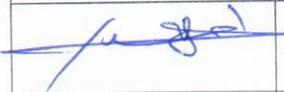

۱۳۰۷

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

عنوان سند: آیین نامه اجرایی آزمایشگاه های پژوهشی			
تاریخ: ۱۴۰۳/۵/۲۳		نوع سند: آیین نامه	
ویرایش: ۳			
تعداد صفحات: ۵		شماره سند: P-RD-1403-01-V03	
اقدام کنندگان			
امضاء	واحد سازمانی	نام و نام خانوادگی	مسئولیت
	امور توسعه پژوهش	مریم محبی	تهیه کننده
	معاونت پژوهشی	مهدی احسانیان	تایید کننده
	ریاست دانشگاه	امیررضا شاهانی	تصویب کننده

امضاء	شماره و تاریخ صورت جلسه	نام و نام خانوادگی دبیر	مرجع تایید سند
	شماره ۱۸ مورخ ۱۴۰۳/۵/۲۳	محمد محسن حاتمی	هیات رئیسه دانشگاه

امضاء	تاریخ و شماره ابلاغ سند	نام و نام خانوادگی	مرجع ثبت و نگهداری
		مصطفی ستاک	دفتر طرح و برنامه و بودجه
		مریم محبی	امور توسعه پژوهش

بسمه تعالی

مستندات پیوست مصوبه هیأت ریسه / شورای دانشگاه

واحد مرتبط: معاونت پژوهشی

مقدمه

این آیین نامه به منظور هدفمند نمودن فعالیت های پژوهشی، استفاده بهینه از فضای آزمایشگاه های پژوهشی، افزایش بهره وری و توسعه آزمایشگاه های پژوهشی، ایجاد انگیزه برای مشارکت و فعالیت بیشتر اعضای هیأت علمی در آزمایشگاه های پژوهشی، توسعه ارتباط دانشگاه با صنعت، ایجاد وحدت رویه در تاسیس و اداره آزمایشگاه های پژوهشی، توسعه آزمایشگاه در جهت ارائه خدمات آزمایشگاهی، تاسیس شرکت های دانش بنیان، انجام پروژه های پژوهشی محصول محور، ثبت اختراع، تربیت دانشجویان و امکان کاربایی آنان در صنایع و تمدید یا تغییر مدیریت آزمایشگاه در سطح دانشگاه تدوین شده است. در این خصوص لازم است تمامی اعضای عیات علمی دانشگاه در راستای فعالیت های تحقیقاتی خود دارای یک آزمایشگاه پژوهشی باشند.

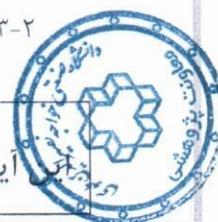
ماده ۱. تعاریف

- وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- دانشگاه: دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی
- معاونت: معاونت پژوهشی دانشگاه
- آزمایشگاه پژوهشی فرد محور: آزمایشگاهی است که در آن عضو هیات علمی به همراه دانشجویان به فعالیت های پژوهشی در راستای انجام پروژه ها می پردازند. در این آزمایشگاه تجهیزات آزمایشگاهی وجود ندارد.
- آزمایشگاه پژوهشی تجهیز محور: آزمایشگاهی است که علاوه بر فعالیت اعضای هیات علمی به همراه دانشجویان، مجهز به وسایل آزمایشگاهی اعم از وسایل نرم افزاری و سخت افزاری لازم برای انجام تحقیقات پژوهشی در زمینه های علمی مرتبط، رفع نیازهای پژوهشی و صنعتی، ارائه خدمات پژوهشی - آزمایشگاهی و مشاوره فنی و علمی مطابق با آیین نامه خدمات آزمایشگاهی دانشگاه می باشد.
- آزمایشگاه آموزشی و پژوهشی: آزمایشگاهی است که علاوه بر فعالیت های آموزشی، به عنوان آزمایشگاه پژوهشی (فرد محور / تجهیز محور) مورد استفاده قرار می گیرد.
- آزمایشگاه پژوهشی کوچک: آزمایشگاهی که فضای لازم با ظرفیت ۵-۸ دانشجو را دارد.
- آزمایشگاه پژوهشی متوسط: آزمایشگاهی که فضای لازم با ظرفیت ۵-۸ دانشجو و تجهیزات آزمایشگاهی را دارد و یا آزمایشگاهی که فضای لازم با ظرفیت ۱۲-۸ دانشجو، بدون تجهیزات آزمایشگاه را دارد.
- آزمایشگاه پژوهشی بزرگ: آزمایشگاهی که فضای لازم (بزرگتر از آزمایشگاه متوسط) با ظرفیت تعداد بیشتری دانشجو و تجهیزات را داراست.
- سرپرست آزمایشگاه پژوهشی: سرپرست آزمایشگاه فردی است که مسئولیت اداره آزمایشگاه را به عهده می گیرد و می تواند به صورت انفرادی یا به صورت مشارکتی انتصاب شوند.
- تجهیزات: هر گونه دستگاه جهت اندازه گیری، تست و ... به غیر از کامپیوتر را شامل می شود.

ماده ۲. اهداف ایجاد آزمایشگاه های پژوهشی

- ۱-۲- سامان دهی فضاهای آزمایشگاهی و استفاده بهینه از آن ها
- ۲-۲- ارائه خدمات پژوهشی آزمایشگاهی و مشاوره علمی
- ۳-۲- ارتقاء کیفیت و هم افزایی فعالیت های پژوهش و فناوری برای تحقق اهداف برنامه های راهبردی مصوب

آیین نامه در جلسه ۱۸ مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۲۳ به تصویب رسید.

وزارت عالی‌ترتیب و تحقیقات علمی

بسمه تعالی

مستندات پیوست مصوبه هیأت ریسه / شورای دانشگاه

واحد مرتب: معاونت پژوهشی

- ۲-۴- تنوع بخشی به منابع مالی دانشگاه، با اولویت کسب ثروت از فعالیت‌های پژوهش و فناوری
- ۲-۵- ایجاد هم‌افزایی به‌منظور انجام پژوهش‌های بنیادین، پایدار و ایجاد دانش در یک یا چند حوزه تخصصی
- ۲-۶- ارتقای فعالیت‌های گروهی در دانشگاه و حمایت از فعالیت‌های پژوهشی اساتید جوان و جهت‌دهی به این فعالیت‌ها
- ۲-۷- دستیابی به مرجعیت علمی در حوزه‌های تحقیقاتی کاربردی، بنیادی و توسعه‌ای
- ۲-۸- انجام ماموریت‌های پژوهشی و فناوری همسو با نیازها و برنامه‌های علمی پژوهشی و فناوری دانشگاه و مراکز علمی و صنعتی
- ۲-۹- ارتقا رتبه پژوهشی دانشگاه در داخل و خارج کشور
- ۲-۱۰- افزایش توانمندی دانشگاه در اخذ پروژه‌های صنعتی در داخل کشور و پروژه‌های بین‌المللی و مشترک

ماده ۳. آزمایشگاه پژوهشی

آزمایشگاه پژوهشی کوچک‌ترین واحد پژوهشی است که شرایط، امکانات و زیرساخت‌های انجام یک یا چند برنامه پژوهشی را فراهم می‌کند و در آن حداقل یک عضو هیات علمی با محوریت مسئله یا محصولی خاص، به همراه دانشجویان و پژوهشگران تحت راهنمای ایشان، فعالیت می‌نمایند. آزمایشگاه پژوهشی در نوع دسته بندی قرار می‌گیرند که پس از تأیید گروه مربوطه و شورای دانشکده و پس از تصویب در شورای پژوهش و فناوری دانشگاه تأسیس می‌شود. آزمایشگاه‌های پژوهشی بر اساس کاربری به سه دسته فردمحور، تجهیز محور و آموزشی و پژوهشی و بر اساس سطح فضای تخصیص یافته به سه گروه آزمایشگاه کوچک، متوسط و بزرگ تقسیم بندی می‌شود.

۳-۱- دانشکده موظف است به هر عضو هیات علمی در راستای برنامه تحقیقاتی، یک آزمایشگاه پژوهشی فردمحور کوچک تخصیص دهد.

۳-۲- فضای تخصیص یافته به هر آزمایشگاه پژوهشی فردمحور کوچک، بر اساس فضاهای پژوهشی موجود با توافق بین ریاست دانشکده و معاون پژوهشی دانشگاه با در نظر گرفتن معیارهایی چون (تعداد اعضای هیات علمی دانشکده، محل آزمایشگاه، تعداد تجهیزات، ابعاد تجهیزات و ...) در هر دانشکده تعیین می‌شود.

۳-۳- بر اساس روال متداول هرگونه عقد تفاهم‌نامه و قرارداد همکاری آزمایشگاه‌های پژوهشی با سایر دستگاه‌ها از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام می‌شود و سرپرستان آزمایشگاه‌های پژوهشی دانشگاه مجاز به امضا و تبادل قرارداد و یا تفاهم‌نامه همکاری نمی‌باشند.

۳-۴- آزمایشگاه پژوهشی تجهیز محور می‌بایست مطابق با شیوه‌نامه استفاده از خدمات آزمایشگاهی به ارائه خدمات آزمایشگاهی بپردازد و به صورت سالانه گزارش خدمات را به معاونت پژوهشی دانشگاه اعلام نماید.

۳-۵- کلیه امور و هزینه‌های مربوط به خرید/ تعمیر و نگهداری تجهیزات آزمایشگاهی، بر عهده سرپرست آزمایشگاه پژوهشی است. حمایت معاونت پژوهشی دانشگاه و تخصیص بودجه برای خرید/ تعمیر و نگهداری تجهیزات آزمایشگاهی تنها بر اساس عملکرد و درآمد آزمایشگاه، طبق دستورالعمل استفاده از خدمات آزمایشگاهی بررسی و به آزمایشگاه تعلق می‌گیرد.

۳-۶- هر آزمایشگاه پژوهشی می‌بایست در سایت دانشگاه دارای تارنمای اختصاصی باشد.

۳-۷- لیست تعرفه خدمات آزمایشگاهی می‌بایست به طور سالانه توسط سرپرست آزمایشگاه به معاون پژوهشی دانشگاه ارسال و پس از تأیید در تارنمای آزمایشگاه بارگذاری شود.

تبصره ۱: مدت سرپرستی آزمایشگاه پژوهشی سه سال می‌باشد.

تبصره ۲: هر عضو هیات علمی حداکثر می‌تواند در یک آزمایشگاه پژوهشی به عنوان سرپرست فعالیت داشته باشد.

این آیین‌نامه در جلسه ۱۸ مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۲۳ به تصویب رسید.

بسمه تعالی

مستندات پیوست مصوبه هیأت رییسه / شورای دانشگاه

واحد مرتبط: معاونت پژوهشی

ماده ۴. شرایط متقاضی جهت تاسیس آزمایشگاه پژوهشی

ریاست دانشکده موظف است با همکاری معاونت پژوهشی دانشگاه امکان دسترسی به فضای آزمایشگاه را با توجه به این آیین نامه مورد بررسی قرار دهد. عضو هیات علمی متقاضی برای تاسیس آزمایشگاه پژوهشی به شرط تامین فضای کافی در دانشکده می بایست شرایط ذیل را احراز نماید:

۴-۱- برنامه جامع پژوهش و فناوری پنج ساله با دستاوردهای پژوهشی و فناوری قابل ارزیابی در قالب فرم مربوطه داشته باشد.

۴-۲- در راستای موضوع آزمایشگاه، حداقل یک دانشجوی تحصیلات تکمیلی یا پروژه پژوهشی مرتبط با موضوع آزمایشگاه داشته باشد.

۴-۳- در صورتی که عضو هیات علمی، متقاضی آزمایشگاه متوسط یا بزرگ باشد، برای آزمایشگاه متوسط مقدار A و برای آزمایشگاه بزرگ مقدار KA از اعتبار ویژه پژوهشی (گرنه سالانه) به دانشگاه پرداخت نماید.

تبصره ۳: میزان A و K هر ساله توسط شورای پژوهشی دانشگاه مشخص می شود.

تبصره ۴: تاسیس آزمایشگاه پژوهشی متوسط و بزرگ به ترتیب حداقل توسط دو و سه عضو هیات علمی به صورت مشارکتی، بدون کسر امتیاز گرنه امکان پذیر است.

تبصره ۵: مقدار A و یا KA در قالب خدمات آزمایشگاهی یا دستاوردهای پژوهشی قابل جبران می باشد.

تبصره ۶: در موارد خاص، در خصوص دانشکده هایی که اعضای هیات علمی جهت انجام فعالیت های پژوهشی و فناورانه خود نیاز به فضای مستقل جهت انجام فعالیت های پژوهشی خود ندارند، با احراز شرایط بندهای ۴-۱ و ۴-۲، با تایید شورا و ریاست دانشکده می توانند درخواست تاسیس و تمدید آزمایشگاه پژوهشی را داشته باشند.

ماده ۵. شرایط متقاضی جهت تمدید آزمایشگاه پژوهشی

جهت تمدید حکم سرپرستی آزمایشگاه پژوهشی، عضو هیات علمی (سرپرست آزمایشگاه) می بایست در سه سال اخیر موفق به کسب ترفیع سالانه شده باشد.

ماده ۶. مراحل اجرایی جهت تاسیس / تمدید آزمایشگاه پژوهشی

۶-۱- تکمیل فرم تاسیس / تمدید آزمایشگاه پژوهشی توسط متقاضی

۶-۲- بررسی و تصویب درخواست تاسیس / تمدید حکم سرپرستی آزمایشگاه پژوهشی در شورای گروه مربوطه،

۶-۳- ارائه تصویب و تمدید حکم سرپرستی به معاونت پژوهشی و فناوری دانشکده برای بررسی و تصویب در شورای دانشکده،

۶-۴- در صورت تصویب در شورای دانشکده، ارسال مدارک تاسیس / تمدید از طریق معاونت پژوهش و فناوری دانشکده به مدیریت امور توسعه پژوهشی دانشگاه جهت بررسی و تصویب در شورای پژوهش و فناوری دانشگاه،

۶-۵- در صورت موافقت در شورای پژوهش و فناوری دانشگاه، ارسال مجوز صدور تاسیس / تمدید حکم سرپرستی آزمایشگاه پژوهشی به ریاست دانشگاه با ذکر مدت سرپرستی،

۶-۶- صدور تاسیس / تمدید حکم سرپرستی آزمایشگاه پژوهشی توسط ریاست دانشگاه با ذکر مدت سرپرستی و ابلاغ آن،

این آیین نامه در جلسه ۱۸ مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۲۳ به تصویب رسید.

بسمه تعالی

مستندات پیوست مصوبه هیأت رئیسه / شورای دانشگاه

واحد مرتب: معاونت پژوهشی

ماده ۷. درآمدهای آزمایشگاه پژوهشی

کلیه درآمدهای حاصل از خدمات آزمایشگاه‌های پژوهشی خارج از دانشگاه می‌بایست به حساب درآمدهای اختصاصی دانشگاه واریز شود. این درآمدهای اختصاصی، پس از کسر بهره‌برداری از خدمات دانشگاه مطابق با دستورالعمل استفاده از خدمات آزمایشگاهی و فرایند جاری در معاونت پژوهشی دانشگاه، در اختیار سرپرست آزمایشگاه پژوهشی و یا دانشکده مربوطه قرار می‌گیرد تا مطابق با آیین‌نامه مالی و معاملاتی دانشگاه هزینه شود.

کلیه خدمات آزمایشگاهی ارائه شده به اعضای داخل دانشگاه، مطابق با دستورالعمل استفاده از خدمات آزمایشگاهی در قالب گرنت پژوهشی محاسبه می‌شود.

ماده ۸. نظارت و ارزیابی

مسئولیت نظارت بر فعالیت آزمایشگاه‌های پژوهشی بر عهده حوزه معاونت پژوهشی دانشگاه است. این معاونت هر ساله فعالیت‌های آزمایشگاه‌های پژوهشی را بر اساس معیار تمدید آزمایشگاه‌های پژوهشی دسته‌بندی و به تصویب شورای پژوهش و فناوری دانشگاه می‌رساند. معاونت پژوهشی دانشگاه پس از تصویب شورای پژوهش و فناوری دانشگاه موضوع را به رئیس دانشگاه اعلام کرده و رئیس دانشگاه جهت اجرا و اقدامات مقتضی به ریاست دانشکده ابلاغ می‌نماید.

ماده ۹. لغو یا انحلال مجوز فعالیت آزمایشگاه‌های پژوهشی

۹-۱- آزمایشگاه‌های پژوهشی بر اساس برنامه‌های پژوهشی متقاضیان، شکل می‌گیرند و در صورت عدم اجرای برنامه پژوهشی یا عملکرد ضعیف آنها، مأموریت آزمایشگاه تغییر کرده و یا منحل خواهد شد.

۹-۲- در صورت عدم احراز شرط تمدید، بازنشسته شدن یا قطع همکاری سرپرست آزمایشگاه پژوهشی با دانشگاه، بعد از گذشت حداکثر سه ماه طبق نظر کارگروه متشکل از ریاست دانشکده، معاون پژوهش و فناوری دانشکده، مدیر گروه مربوطه و مدیر امور توسعه پژوهش دانشگاه، وضعیت آزمایشگاه تعیین تکلیف می‌شود. لازم به توضیح است دانشجویان سرپرست سابق آزمایشگاه پژوهشی تا زمان فارغ‌التحصیل شدن می‌توانند از خدمات و فضای آزمایشگاه استفاده نمایند.

این آیین‌نامه در ۹ ماده و ۵ تبصره در تاریخ ۱۴۰۳/۳/۲۷ در شورای پژوهش و فناوری دانشگاه مورد بازنگری قرار گرفت و در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۵/۲۳ هیأت رئیسه دانشگاه تایید و جایگزین آیین‌نامه مصوب مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۴ هیأت رئیسه دانشگاه گردید و تا زمان بازنگری مجدد لازم الاجراست.

این آیین‌نامه در جلسه ۱۸ مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۲۳ به تصویب رسید.

